

**До разової спеціалізованої вченої ради ДФ 70.895.048
Хмельницького університету управління
та права імені Леоніда Юзькова**

**ВІДГУК
офіційного опонента
завідувачки кафедри цивільного права та процесу
Ужгородського національного університету,
докторки юридичних наук, професорки
БУЛЕЦИ Сібілли Богданівни
на дисертацію Бацуци Віталія Михайловича
на тему «Охорона прав на цифрові (віртуальні) активи»,
подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії
за спеціальністю 081 Право у галузі знань 08 Право**

Актуальність дисертаційного дослідження. Створення дієвих моделей законодавчого регулювання нових цифрових відносин у їх багатоманітності видається неможливим без проведення попередніх спеціальних наукових досліджень, здійснення комплексного аналізу не лише наявних, ідеальних за своєю природою дефінітивних конструкцій, але й встановлення їх відповідності економіко-технологічній природі конкретних явищ, що слідує за процесом цифровізації суспільного життя. Чи не найяскравіше ця теза реалізується у світлі становлення національного правового режиму обороту віртуальних активів, що, водночас, потребує узгодження із логікою та методикою приватно-правового регулювання при поширенні на цифрові речі (в тому числі активи) загального цивілістичного режиму об'єктів майнових і особистих немайнових прав.

Зважаючи на вищесказане, після ознайомлення із текстом дисертаційного дослідження Бацуци Віталія Михайловича на тему «Охорона прав на цифрові (віртуальні) активи», видається, що рецензована робота саме покликана стати таким базовим компаративістським аналізом проблем правової природи, механізмів набуття та відчуження, комерційного обороту, а також охорони прав на цифрові активи. Попри те, що тематика криптовалют та крипто-активів загалом протягом останніх років вже ставала предметом дослідження на рівні окремих дисертацій та наукових статей, рецензована праця складає значний науковий інтерес за рахунок ширини обраного автором предмету дослідження (ним виступають цифрові (віртуальні) активи у всій їх багатоманітності, а не лише цифрові об'єкти, засновані на використанні технологій розподіленого реєстру, засобів криптографії тощо), а також з огляду на різносторонність вивчення проблематики, включаючи звернення до численних аспектів і положень цивільно-, фінансово-, господарсько-, адміністративно- та інформаційно-правового характеру.

Враховуючи вищесказане, можемо впевнено стверджувати, що наукове дослідження сучасних проблем правової природи та особливостей комерційного обігу віртуальних активів є затребуваним, а отже обрана дисертантом тематика кваліфікаційної роботи відповідає критерію актуальності як у доктринальній площині, так і з огляду на потреби правозастосовної практики і необхідності удосконалення законодавчих положень у цій сфері.

Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій, які сформульовані у дисертації підтверджується широкою теоретичною та методологічною базою дослідження, критичним аналізом наукових праць, положень українського та зарубіжного цивільного й інформаційного законодавства, а також матеріалів судової практики.

Насамперед необхідно відзначити відповідне темі та завданням роботи встановлення об'єкта та предмета дослідження, що в результаті сприяло формулюванню автором завершеної, актуальної наукової ідеї, обґрунтуванню нових за своїм змістом доктринальних тверджень і пропозицій.

Мета дисертаційного дослідження полягає у вирішенні наукової проблеми, що полягає у встановленні правової природи цифрових активів, концептуальному осмисленні їх властивостей як об'єктів цивільних прав, дослідженні передумов та механізмів функціонування ринку цифрових активів в Україні, проведенні порівняльно-правового аналізу регулювання цих питань за законодавством країн-членів ЄС, підготовці пропозицій щодо удосконалення нормативного регулювання відповідної сфери суспільних відносин у вітчизняних умовах та вивчення сучасних тенденцій до застосування цивільно-правових способів захисту прав на цифрові активи.

Вказана мета була досягнута за допомогою вирішення наступних завдань дослідження: визначити сутність та складові елементи правової природи цифрових активів; здійснити науково-прикладну категоризацію цифрових активів загалом, крипто-активів та токенів; охарактеризувати засадничі риси цифрових активів як об'єктів цивільних прав за законодавством ЄС та країн-членів Спільноти, встановити умови їх обігу; дослідити засади та перспективи нормативного регулювання обігу цифрових активів в Україні; запропонувати шляхи та підходи до удосконалення правового режиму обороту цифрових активів за українським законодавством; визначити особливості набуття та розпорядження майновими правами на цифрові активи; встановити особливості звернення до способів цивільно-правового захисту порушених, невизнаних або оспорюваних прав на цифрові активи на сучасному етапі.

Об'єктом дисертаційного дослідження є цивільні відносини, пов'язані з охороною прав на цифрові (віртуальні) активи.

Предметом дисертаційного дослідження є наукові погляди, ідеї, концепції, положення законодавства України та держав-членів Європейського Союзу, а також правозастосовна практика з питань охорони прав на цифрові (віртуальні) активи.

Розкриті автором дисертаційної роботи проблеми можуть вважатися такими, що проаналізовані на високому методологічному рівні, зі зверненням до значної джерельної бази. Зміст кваліфікаційної наукової праці В. М. Бацуци свідчить про системний аналіз норм чинного законодавства України та зарубіжних держав, українських та іншомовних монографій, статей у фахових наукових виданнях, матеріалів судової практики, джерел рекомендаційного характеру.

У ході роботи над дисертацією автором було ефективно застосовано систему методів наукового пізнання, у тому числі загальнонаукових (діалектичний, формально-логічний, догматичний тощо) та спеціально-юридичних (порівняльно-правовий, техніко-юридичний). Застосування вказаних методів у взаємозв'язку дозволило не тільки досягти поставленої мети та задач дослідження, але й обґрунтувати авторські висновки, розробити пропозиції щодо удосконалення цивільного законодавства України.

Структура дисертації, також обумовлена метою, об'єктом і предметом дослідження, передбачає виокремлення таких елементів як анотації, вступ, 2 розділи, які охоплюють 5 підрозділів, висновки, список використаних джерел та додатки.

Перший розділ дисертації присвячено встановленню поняття та правової природи цифрових активів згідно із провідними законодавчими та доктринальними підходами, прийнятими (розробленими) в Україні та закордоном. Зокрема, було визначено, що цифрові активи є новітніми об'єктами майнових цивільних прав, що виражені сукупністю даних у електронній формі та поширювані у розподіленому реєстрі або у іншій спосіб за допомогою цифрових технологій, наділені власною відокремленою цінністю, не прив'язаною до реальних (фіатних) коштів або активів. Також стверджується, що фундаментальними ознаками віртуальних активів у нормативній та доктринальній площинах автором не визнаються риси, притаманні лише криптовалютам (блокчейн-технологія, наявність унікального ідентифікатора), а виключно електронна форма вираження та можливість атрибуції цифровому активу певної економічної майнової цінності (отримання вигоди у майбутньому від їх використання, поширення тощо). Відзначається, що механізми формування такої цінності є унікальними, оскільки не встановлюються національними банками або іншими державними регуляторами, а отже є децентралізованими та ринковими за своєю природою. Здобувачем проведено порівняльно-правовий аналіз відмінних зарубіжних підходів до класифікації віртуальних активів, за результатами якого відзначено прагнення відповідних регуляторів проводити диференціацію видів криптографічних токенів як різновидів цифрових активів у зв'язку з їх конкретним регулятивним та контролюючим потенціалом.

У другому розділі дисертаційної роботи вивчаються актуальні теоретико-практичні проблеми обігу та правової охорони прав на цифрові активи

відповідно до законодавства України та держав-членів ЄС, безпосередньо джерел права Спільноти. Значну увагу приділено аналізу положень Регламенту (ЄС) 2023/1114 Європейського Парламенту та Ради про ринки крипто-активів (MiCA), внаслідок чого резюмується, що досягненню амбіційних цілей побудови єдиного новітнього підходу до широкого спектру видів діяльності, пов'язаних із крипто-активами на рівні MiCA сприяє поєднання спеціальних для крипто-активів механізмів авторизації і контролю за наданням послуг у цій сфері із пристосуванням усталених інститутів права ЄС, зокрема права захисту прав споживачів, інститутів фінансового, банківського та кредитного права Союзу, до потреб ринку цифрових активів. За результатами критичного погляду на регулятивний потенціал нового Закону України «Про віртуальні активи» дисертантом пропонується переосмислити окремі з його ключових положень. Разом з тим дисертант відзначає, що вказаний Закон йде шляхом встановлення режиму легалізації (регулювання) віртуальних активів (на противагу режимам декриміналізації (який діяв у нашій державі до прийняття цього Закону) та криміналізації її обігу), виводячи Україну в один ряд із законодавством таких держав як Австралія, Аргентина, Великобританія, Німеччина, Данія, Канада, США, Саудівська Аравія, Сінгапур, Франція, Швейцарія, Швеція, Південна Корея, Японія та ін.

Висновки за результатами проведеного дослідження містять низку сформульованих дослідником теоретичних положень, а також пропозицій і рекомендацій для удосконалення законодавчого регулювання окремих питань праворозуміння та особливостей обігу віртуальних активів, набуття та розпорядження правами на них. Зокрема, дисертант резюмує, що, зважаючи на необхідність використання уніфікованих підходів до класифікації цифрових активів та потенційної небезпечності розмежування таких активів виключно як забезпечених або незабезпечених, норми ч.ч. 3–5 ст. 4 Закону України «Про віртуальні активи» потребують узгодження з найбільш поширеними у міжнародних та зарубіжних правових актах (як законодавчих, так і актах «*soft law*») способами класифікації і, відповідно до цього, засадами правового режиму для різних видів цифрових активів.

Таким чином, структура дисертаційного дослідження логічна, розділи та підрозділи взаємопов'язані між собою, що дозволило здобувачу продемонструвати глибокі знання у сферах цивільного та інформаційного права, дослідити теоретичні та практично-правові проблеми у обраній сфері наукової роботи.

Розподіл основного тексту розділів на підрозділи засновувався на дотриманні таких вимог як пропорційність і доцільність організації наукового матеріалу. Дисертант послідовно виклав основний текст дисертації, співвідносячи та поєднуючи загальнотеоретичні та практичні питання, що дозволило сформулювати наукові висновки і запропонувати пропозиції до зміни

низки положень законодавства України у галузі обігу віртуальних активів, зокрема розпорядження майновими правами на них.

Варто також зауважити, що дисертаційна робота виконана у високому науковому стилі, характеризується логічним та послідовним викладом думок дослідника, повною аргументацією отриманих висновків. Здобувачу вдалося сформулювати авторське бачення правової природи віртуальних активів відповідно до провідних світових уявлень про досліджуваний предмет, опрацювавши значну кількість вітчизняних і зарубіжних наукових та аналітичних робіт з проблематики, із одночасним дотриманням правил академічної доброчесності та толерантності ведення наукової дискусії.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертація виконана відповідно до наукової теми кафедри цивільного права та процесу на 2017–2023 роки «Актуальні питання правового регулювання особистих немайнових та майнових відносин у контексті приведення законодавства України до європейських стандартів» (державний реєстраційний номер 0117U000105, що є складовою частиною наукової теми Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова на 2017–2026 роки (державний реєстраційний номер 01178U000103).

Тема дисертації затверджена на засіданні вченої ради Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова 25 жовтня 2021 року, протокол № 3 (зі змінами від 30 серпня 2023 року, протокол № 2).

Новизна наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації розкривається крізь призму загального розуміння рецензованої праці Бацуци Віталія Михайловича як першого в Україні комплексного, полігалузевого дослідження проблематики правової природи цифрових активів як об'єктів цивільних прав та, водночас і у взаємозв'язку із цим, засад їх комерційного обороту, особливостей набуття та розпорядження майновими правами на відповідні активи. Суттєвим здобутком дисертаційної роботи постає використання широкої джерельної бази, до якої належать доктринальні та аналітичні праці українських і зарубіжних вчених, положення законодавства України, права ЄС, її держав-членів, та норм права численних інших держав і окремих територій, присвячених питанням врегулювання обігу віртуальних активів, визначенню на дефінітивному рівні їх правової природи, здійснення класифікації таких активів тощо.

Додатково дисертантом пропонується низка наукових положень та пропозицій, які виносяться на захист та можуть бути, у більшості своїй, визнані як такі, що є новими або містять достатню для такого роду робіт частку наукової новизни.

Так, В. М. Бацуца цілком слушно, на нашу думку, обґрунтовує необхідність зміни закріпленого у Законі України «Про віртуальні активи» підходу до диференціації цифрових активів на забезпечені та незабезпечені шляхом її повної зміни не лише у дефінітивному аспекті, але й за допомогою

якісного розширення вимог до здійснення операцій з цифровими активами, залежно від їх виду та фінансової природи, виокремлюючи які, згідно з автором, варто засновуватися на розмежуванні крипто-активів та їх різновидів у залежності від використання інших активів для стабілізації їх вартості чи відсутності цієї операції; їх технологічного виникнення та поширення і економічної природи використання, із розширенням обсягу регулювання через включення інших видів цифрових активів, зокрема тих, що не базуються на технології розподіленої книги чи подібних технологіях.

Заслуговують на увагу також удосконалені у дисертації підходи до розуміння цифрових активів як нематеріальних (на основі поширення на перші ключових ознак, притаманних останнім) й, окремо, засади набуття та розпорядження майновими правами на цифрові активи. А саме – крізь призму необхідності втілення у нормах Цивільного кодексу України (при посвідченні майнових прав на цифрові активи та факту їх переходу від одного власника (користувача) до іншого) вимог технологічного характеру, розширивши перелік можливих способів верифікації транзакцій та ідентифікації сторін правочину через впровадження механізмів, які можуть функціонувати *ad hoc* стосовно конкретного активу, який не обертається у системі, а існує як унікальний об'єкт майнових прав.

Аргументовано видається й авторська позиція щодо того, що крипто-активи, які є фінансовими активами або пропонуються фірмами як фінансові послуги та діяльність, повинні підлягати фінансовому регулюванню, а не спеціальним актам у сфері цифрових активів.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що результати дослідження, сформульовані висновки, пропозиції та рекомендації можуть бути використані:

– у науково-дослідній сфері – як базис для подальших наукових досліджень цивільно-правової природи цифрових активів та механізмів охорони прав на них в Україні та державах-членах ЄС;

– у нормотворчому процесі – сформульовані у дисертації висновки щодо вдосконалення чинного національного законодавства можуть стати основою для внесення змін до законів України «Про віртуальні активи», «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки», «Про валюту і валютні операції», «Про захист прав споживачів» та інших актів;

– у правозастосовній діяльності – положення дисертаційного дослідження сприятимуть забезпеченню єдності розуміння і правильного застосування норм, які регулюють цивільно-правові аспекти виникнення та розпорядження правами на цифрові активи, а також встановленню усталених підходів до їх захисту в судовій практиці;

– у навчальному процесі – при підготовці відповідних розділів підручників і навчальних посібників з цивільного права, інформаційного права та викладанні цих дисциплін (*Акт про реалізацію результатів наукових*

досліджень Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова від 17 травня 2024 року).

Ряд висновків і пропозицій носять постановочний характер і можуть слугувати для подальших дискусій і обговорень з метою пошуку найкращих шляхів вирішення проблем, які досліджувалися дисертантом.

У дисертації висловлено чимало цікавих ідей щодо досліджуваної проблематики, більшість з яких знайшли своє логічне продовження і завершення у вигляді формулювання конкретних пропозицій до актів цивільного законодавства.

Аналіз тексту дисертації свідчить про відсутність порушення автором вимог академічної доброчесності. У роботі наявні посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримано вимоги норм законодавства про авторське право; надано достовірну інформацію про результати наукової діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Ознак академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації чи фальсифікації результатів наукових досліджень не виявлено.

Оцінка оформлення дисертації. Стиль, форма, зміст рукопису свідчать про професійність дисертанта, схильність до наукового аналізу, вміння використовувати літературні, нормативні джерела, судову практику, формувати на їх основі власні теоретичні і практичні висновки та рекомендації.

У цілому дисертації властива повнота, системність подання та логічність викладення матеріалу. Авторський стиль відповідає вимогам науковості, мова дисертації коректна та зрозуміла. Оформлення дисертації та анотації до неї відповідає встановленим вимогам, зокрема затвердженим наказом МОН України №40 від 12.01.2017. Текст анотації відповідає основним положенням дисертаційного дослідження.

Повнота викладу положень дисертації в публікаціях автора. Основні висновки, пропозиції та рекомендації, викладені у дисертаційному дослідженні, знайшли відображення у 7 публікаціях, з яких 4 наукові статті, опубліковані у фахових виданнях України, 3 тез доповідей на науково-практичних конференціях.

Вимоги законодавства до кількості наукових публікацій і допустимих наукових видань дотримані. Структура і зміст публікацій відповідають вимогам до публікацій результатів дисертаційних досліджень, що звичайно ставляться.

Зауваження та пропозиції за змістом дисертації. Внаслідок ознайомлення із текстом дисертаційної роботи В. М. Бацуци на тему «Охорона прав на цифрові (віртуальні) активи» можемо аргументовано стверджувати про те, що на основі використання науково та методологічно обґрунтованого підходу до висвітлення обраної тематики, авторові вдалось сформулювати системне та внутрішньо несуперечливе бачення правової природи віртуальних активів, загальних засад їх обороту та окреслити коло проблемних питань (із пропонуванням конкретних способів їх вирішення) у цій сфері, які потребують

нормативного врегулювання у Цивільному кодексі України та низці спеціальних законів – насамперед у положеннях Закону України «Про віртуальні активи».

Приймаючи до уваги перелік позитивних характеристик дисертаційного дослідження, для забезпечення об'єктивності експертизи наданої для рецензування роботи потрібно відмітити наявність певних дискусійних моментів, щодо яких автором кваліфікаційної праці бажано окремо висловити власне науково-обґрунтоване бачення під час публічного захисту.

1. Дисертант зазначає, на сторінці 38 дисертації про можливість отримання економічної вигоди з використання цифрових активів, та виходить з необхідності правового регулювання їх як об'єктів майнових цивільних прав, що вимагає тісного зв'язку із фінансовими аспектами набуття і передачі прав на них. Вважаю, щоб цифровий актив вважався активом, він повинен мати потенціал для створення вартості, тобто використовуватися таким чином, щоб приносити прибуток власнику. Цифровий актив повинен мати можливість передавати право власності через придбання, дарування або інші способи передачі прав іншій особі разом із цінністю, яку може принести цей об'єкт. Він також має бути доступним для пошуку або зберігатися в місці, де його можна знайти. Під час захисту хотілося б почути позицію автора як визначити і закріпити фінансові аспекти набуття і передачі прав на цифрові активи.

2. Цікавим видається аналіз автором положень Французького Закону, що стосується росту та трансформації бізнесу від 22 травня 2019 року («Закон RASTЕ»), однак відсутні чіткі пропозиції автора, що потрібно запозичити з нього для удосконалення українського законодавства про в сфері цифрових та віртуальних активів. Виходячи з цього, доцільно було б визначити, що на думку дисертанта обов'язково потрібно імплементувати для удосконалення українського законодавства стосовно цифрових активів.

3. В дисертації автор визначає цифрові активи як об'єкти майнових цивільних прав, що вимагає тісного зв'язку із фінансовими аспектами набуття і передачі прав на них. Хотілося б почути думку автора, якщо це об'єкти майнових прав, то згідно зі ст. 656 Цивільного кодексу майнові права можуть бути предметом договору купівлі-продажу?

4. На сторінці 142 дисертації автор підкреслив, що у майбутньому слід будувати підходи до імплементатії цифрових активів як об'єктів майнових та особистих немайнових цивільних прав у окремії главі ЦК України, не лише закріпивши їхню належність до об'єктів цивільних прав, як це має місце сьогодні. В чому проявляється особливість цифрових активів як особистих немайнових цивільних прав?

5. В дисертації автор здійснив подальше удосконалення здійснення авторизації (допуску на ринок) та подальшого нагляду уповноважених державних органів за здійсненням операцій емітентами та постачальниками послуг щодо криптоактивів. Під час захисту хотілося б почути більш детальне

пояснення як і хто буде здійснювати нагляд за здійсненням операцій емітентами та постачальниками послуг щодо криптоактивів.

Підсумовуючи вищевикладене, слід також відзначити, що висловлені офіційним опонентом зауваження та рекомендації щодо окремих дискусійних положень дисертації не позначаються на загальній високій оцінці рецензованої праці, наділеної власним теоретичним та практичним значенням. У зв'язку з цим пропонувані тут критичні позиції можуть бути використані дисертантом при здійсненні подальших наукових досліджень з проблематики охорони та захисту прав на цифрові активи, якщо такі дослідження плануються ним до виконання у майбутньому.

Висновок щодо відповідності дисертації встановленим вимогам. За наслідками ознайомлення з дисертаційним дослідженням **Бацуци Віталія Михайловича**, представленої до захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії у галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право» разовий спеціалізований вчений раді створений в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніди Юзькова, слід зробити наступні висновки:

1. Дисертація є завершеним самостійним науковим дослідженням, в якому отримані нові науково обґрунтовані результати, спрямовані на вирішення конкретної для науки цивільного права задачі – правовий аналіз охорони прав на цифрові (віртуальні) активи.

2. Аналіз тексту дисертації свідчить про відсутність порушення автором вимог академічної доброчесності. У роботі наявні посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримано вимоги норм законодавства про авторське право; надано достовірну інформацію про результати наукової діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Ознак академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації результатів наукових досліджень не виявлено.

3. Автором опрацьовано значну кількість вітчизняної та закордонної фахової літератури, науково-практичних публікацій, нормативно-правових джерел та прикладів судової практики з теми дисертації. Існуючі в юридичній літературі теоретичні положення, що стосуються досліджуваної теми, були дисертантом належним чином критично проаналізовані та на цій основі зроблені відповідні пропозиції з удосконалення національного законодавства України.

4. Основні положення дисертації, що виносяться на захист, належним чином знайшли відображення у наукових статтях, що були підготовлені та опубліковані автором дисертації, кількість і якість яких в цілому відповідає чинним вимогам щодо публікацій результатів дисертаційного дослідження.

5. Оформлення дисертації відповідає встановленим вимогам, зокрема затвердженим наказом МОН України №40 від 12.01.2017.

Звернення до тексту дисертаційного дослідження В. М. Бацуци свідчить про доцільність присудження йому спеціалізованою вченою радою наукового

ступеня доктора філософії в галузі права, оскільки він набув теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної діяльності, оволодів методологією наукової та педагогічної діяльності, а також здійснив власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне, практичне значення (п. 6 зазначеного Порядку).

З огляду на викладене, вважаю, що дисертація Віталія Михайловича Бацуци на тему «Охорона прав на цифрові (віртуальні) активи», за змістом, обсягом, оформленням і науковою новизною відповідає вимогам, встановленим «Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (затвердженим постановою КМ України №44 від 12.01.2022), «Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» (затвердженим постановою КМ України №261 від 23.03.2016) та «Вимогами до оформлення дисертації» (затвердженими наказом МОН України №40 від 12.01.2017), а її автор, Віталій Михайлович Бацуца, за результатами публічного захисту, заслуговує на присудження їй наукового ступеня доктора філософії у галузі 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Офіційний опонент :

докторка юридичних наук, професорка,
завідувачка кафедри цивільного
права та процесу,
ДВНЗ «Ужгородський національний
університет»

Сібілла БУЛЕЦА

Підпис Булеци С.Б.

«засвідчую»

Вчена секретарка ДВНЗ
«Ужгородський національний
університет»

Олена МЕЛЬНИК